

Notes diverses

L'assemblea intercomarcal de Rubí

Quan l'any 1950 es reuní a Martorell la Primera Assemblea Intercomarcal del Penedès i Conca d'Òdena que agrupava els estudiosos de les poblacions d'Igualada, Martorell, Vilafranca del Penedès i Vilanova i la Geltrú, pocs podien pensar que aquella iniciativa dels homes del Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada que s'havia pogut aplegar gràcies al patrocini de Vicenç Ros, alcalde de Martorell, arribaria a convertir-se en una manifestació cultural de tan llarga duració. Si va néixer amb la intenció d'omplir un buit creat per les difícils condicions de la postguerra, el seu arrelament l'ha convertit en un punt de trobada entranyable on especialistes i afeccionats es reuneixen per discutir i per intercanviar opinions i experiències relatives a les recerques que duen a terme, principalment en el camp de la geografia, de l'etnografia, de la història, de l'economia...

Ara, el proper mes d'octubre de 1986, Rubí acollirà la XXXII edició d'aquestes assemblees. El número sembla prou revelador de la seva acceptació, però el ritme de llurs celebracions és, així mateix, eloqüent. Els deu primers anys, amb dificultats i amb incerteses, es reuniren quatre assemblees:

- I. Martorell (1950), presidida per Vicenç Ros, alcalde de Martorell;
- II. Santes Creus (1953), presidida per Joan Soler, ponent de Cultura de la Diputació de Tarragona;
- III. Cervera (1955), presidida per Víctor Hellín, president de la Diputació de Lleida;
- IV. Peralada (1959), presidida per Miquel Mateu i Pla, ambaixador;

els deu anys següents veieren, ja, set assemblees:

- V. Tortosa (1961), presidida per Joan Manyà, teòleg;
- VI. Vic (1962), presidida per Ramon d'Abadal, de l'Institut d'Estudis Catalans;
- VII. Banyoles (1964), presidida per Ramon Guardiola, diputat provincial de Girona;
- VIII. Montblanc (1966), presidida per Edmon Garreta, abat de Poblet;
- IX. Igualada (1967), presidida per Cassià Just, abat de Montserrat;

- X. Sabadell (1968), presidida per Santiago Udina, sots-secretari d'Obres Públiques;
- XI. Reus (1969), presidida per Josep Ma. Font i Rius, catedràtic de la Universitat de Barcelona;

després, el decenni següent en veié tretze, en una etapa que es volia veure plena d'esperança:

- XII. Balaguer (1970), presidida per J. Ma. Razquin, president de la Diputació de Lleida;
- XIII. Mataró (1971), presidida per Epifani de Fortuny;
- XIV. Perpinyà (1971), presidida per Pau Alduy, batlle de Perpinyà;
- XV. Terrassa (1972), presidida per Joan Gibert, catedràtic de la Universitat de Barcelona;
- XVI. Tàrraga (1973), presidida per Agustí Duran i Sanpere, historiador;
- XVII. Santa Coloma de Queralt (1973), presidida per Joan Ainaud de Lasarte, director dels Museus d'Art de Barcelona;
- XVIII. L'Espluga de Francolí (1974), presidida per Josep Pont, arquebisbe de Tarragona;
- XIX. Vilanova i la Geltrú (1975), presidida per Manuel Riu, catedràtic de la Universitat de Barcelona;
- XX. Sant Feliu de Guíxols (1976), presidida per Joan Tarrés, ponent de Cultura de la Diputació de Girona;
- XXI. la Seu d'Urgell (1977), presidida per Joan Martí i Alanís, bisbe d'Urgell;
- XXII. Ripoll (1978), presidida per Eduard Junyent, historiador;
- XXIII. Berga (1979), presidida per Pau Vila i Dinarés, de l'Institut d'Estudis Catalans;
- XXIV. Lleida (1979), presidida per Joan Oró, professor de la Universitat d'Houston;

finalment, els darrers set anys, l'Assemblea s'ha reunit vuit vegades:

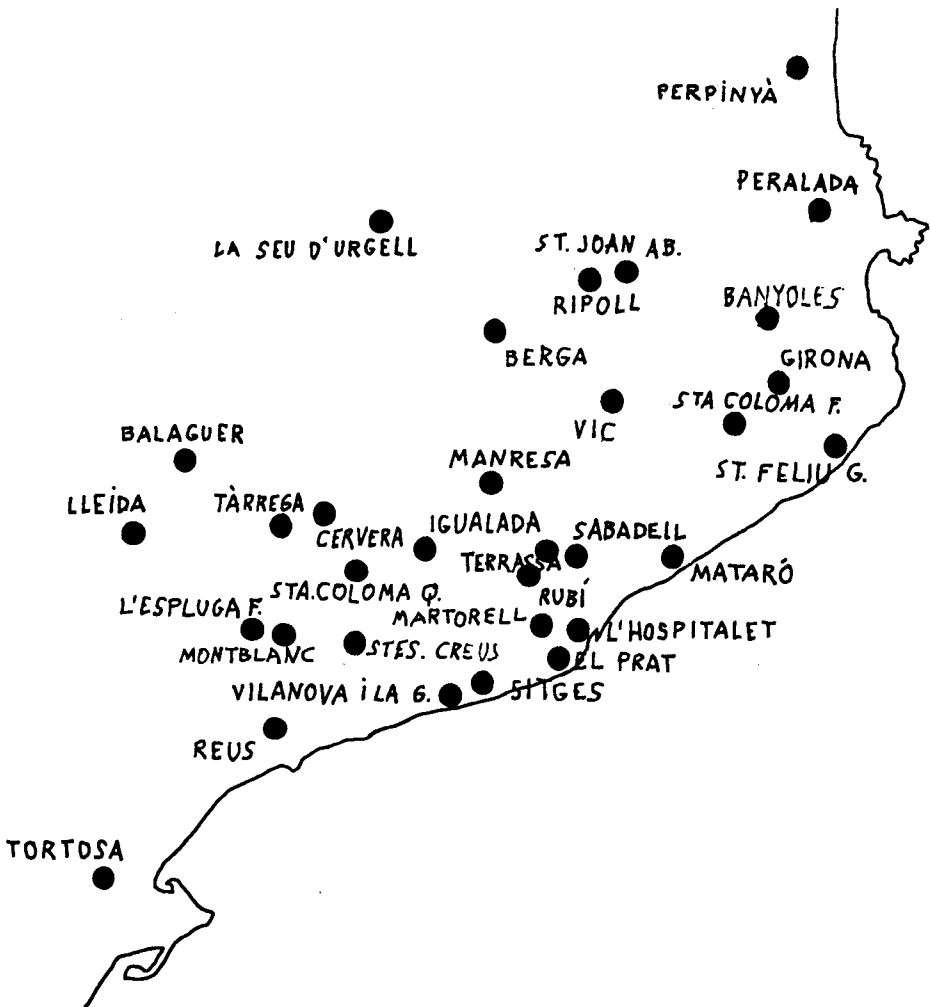
- XXV. el Prat de Llobregat (1980), presidida per Lluís Solés i Sabarís, de l'Institut d'Estudis Catalans;
- XXVI. Manresa (1981), presidida per Joan Vilà i Valentí, catedràtic de la Universitat de Barcelona;
- XXVII. Sant Joan de les Abadesses (1982), presidida per Ramon Faus i Esteve, de l'Institut d'Estudis Catalans;
- XXVIII. Santa Coloma de Farners (1983), presidida per Narcís Jubany, cardenal-arquebisbe de Barcelona;
- XXIX. Sitges (1984), presidida per Josep Roca, professor de la Indiana University (Bloomington);
- XXX. Girona (1985), presidida per Pere de Palol, catedràtic de la Universitat de Barcelona i president de l'Institut d'Estudis Gironins;
- XXXI. l'Hospitalet de Llobregat (1986), presidida per Pierre Vilar, historiador i catedràtic de la Universitat de París; i, ara
- XXXII. Rubí (1986), presidida per Francesc Torrella, director del Museu Tèxtil de Terrassa.

A les Assemblees hi ha participat un gran nombre d'estudiosos. Si hom hi troba una considerable representació d'investigadors locals, també hi van assistint especialistes notables de la geografia, la història i les altres ciències socials. Entre molts d'altres, hom

pot recordar Joan Ainaud, Antoni Badia i Margarit, Prim Bertran, Miquel Coll i Alentorn, Ignasi Colomer, Joan Corominas, M. Crusafont, A. Duran i Sanpere, Ramon Faus, Ramon Folch i Guillèn, Eduard Junyent, Emili Giral, Josep Lladonosa, Joan Maluquer, César Martinell, Ernest Martínez Ferrando, Valentí Masachs, Enric Moreu-Rey, J. Mercader, Josep Ma. Puchades, Manuel Riu, Manuel Sanchís Guarner, J. de C. Serra i Ràfols, Josep Ma. Solà-Morales, Francesc Vallverdú, Jaume Vicens i Vives, Pau Vila, Joan Vilà i Valentí, Joan Viñas, etc.

Des de l'Assemblea de Martorell, Josep Iglésies ha estat el mantenidor i l'entusiasta partidari d'aquestes reunions que, algunes vegades, semblaven defallir i que sense el seu tarannà perseverant i entossudit no haurien tingut, certament, tanta durada.

Falta mapa

El número dotze dels «Quaderns d'Alliberament»

El número dotze dels «Quaderns d'Alliberament» és dedicat a la Divisió Territorial de Catalunya. Hi figuren onze articles de «diversos tècnics i professionals —geògrafs, economistes...— vinculats al món universitari i/o institucional —Generalitat, Ajuntament i Diputació de Barcelona— que en conjunt constitueixen un ventall prou ample de veus i que amb les seves diverses i variades formulacions òbviament enriqueixen la discussió col·lectiva». (Quaderns d'Alliberament, núm. 12, «La divisió territorial de Catalunya [reflexions i propostes per a un debat]», «Presentació».)

Els autors que han intervingut en la redacció d'aquest número dels «Quaderns...» són R. Arribes, E. Llarch i J. Oliver; E. Lluch i O. Nel·lo; X. Mateu i I. Rueda; C. Carreras, Ll. Casassas, R. Frígola, C. Massana, J. Prat, F. Roca, A. Tulla.

Sembla interessant assenyalar l'aparició d'aquest número monogràfic (prop de la meitat dels autors són membres de la SOCIETAT CATALANA DE GEOGRAFIA) en el moment en què el debat sobre la divisió territorial ha adquirit una especial actualitat i en el qual al Parlament s'està discutint el Document de Treball presentat pel Consell Executiu que en proposa un model determinat.

A més dels onze articles citats hi ha el text d'unes entrevistes efectuades a Jordi Borja i a Max Cahner, dos homes que han mostrat molta vegada la seva preocupació pels problemes i les qüestions territorials.

Des de les pàgines de «Treballs...» s'ha insistit sovint en la necessitat d'un diàleg profund sobre els afers de la terra. El debat sobre la divisió territorial és immers en el conjunt de problemes de l'ordenació i de l'organització del territori català. D'això en deriva la seva importància: no es pot deslligar la delimitació d'unes entitats territorials determinades de la millora de les comunicacions, del desenvolupament demogràfic de Catalunya, del canvi de l'estructura dels mercats agraris i de la variació de llurs radis d'influència, de la nova distribució de les indústries, de l'esclatament del fet metropolità... Tot «és política d'ordenació territorial». Tot és tractat o anunciat en el número dotze de «Quaderns d'Alliberament», motiu pel qual ha semblat oportú fer-se ressò de la seva aparició.

Obituari

Antoni Bergós i Massó

Nascut l'any 1899 a la ciutat de Lleida, cursà estudis a l'Escola d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya i la carrera de Lleis a la Universitat de Saragossa. Exercí l'advocacia a la seva localitat nadiua, on promogué moltes activitats polítiques i culturals, les quals el dugueren a ocupar càrrecs representatius al municipi.

L'any 1931 formà part, com a vocal, de la Ponència de la Divisió Territorial de la Generalitat de Catalunya. Acabada la guerra civil, els vencedors el condemnaren a mort i el tingueren empresonat durant quatre anys. Una vegada revisat el seu procés i alliberat, exercí d'advocat a Barcelona. Entrà com a soci a la Societat Catalana de Geografia i mantingué una acció patriòtica i cultural molt remarcable des del Centre Cultural Lleidatà, la Penya Joan Santamaria i la Fundació Salvador Vives Casajuana. Amb la vellesa se li acusà la ceguera i moria als 86 anys a Barcelona, el passat 31 de juliol. Se li féu un gran enterrament a Lleida.